

مرسوم رقم (٦٩) لسنة ٢٠١٧
بالتصديق على مذكرة تفاهم للتعاون في المجال الثقافي بين
حكومة دولة قطر وحكومة الجمهورية التركية

نحن تميم بن حمد آل ثاني   **أمير دولة قطر ،**

بعد الاطلاع على الدستور ،
وعلى وثيقة التصديق الصادرة في الأول من شهر ذي القعدة عام ١٤٣٨
هجرية ، الموافق للرابع والعشرين من شهر يوليو عام ٢٠١٧ ميلادية ،
وعلى اقتراح وزير الخارجية ،
وعلى مشروع المرسوم المقدم من مجلس الوزراء ،

رسمنا بما هو آت :

مادة (١)

صُودق على مذكرة تفاهم للتعاون في المجال الثقافي بين حكومة دولة قطر
وحكومة الجمهورية التركية ، الموقعه بمدينة طرابزون بتاريخ ٢٠١٦/١٢/١٨ ،
المرفق نصها بهذا المرسوم ، وتكون لها قوة القانون ، وفقاً للمادة (٦٨) من
الدستور .

مادة (٢)

على جميع الجهات المختصة ، كل فيما يخصه ، تنفيذ هذا المرسوم .
ويُعمل به من تاريخ صدوره . ويُنشر في الجريدة الرسمية .

تيم بن حمد آل ثاني
أمير دولة قطر

صدر في الديوان الأميري بتاريخ: ١٩/٠١/١٤٣٩هـ
الموافق: ٠٩/١٠/٢٠١٧م

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مذكرة تفاهم للتعاون في المجال الثقافي بين حكومة دولة قطر و حكومة الجمهورية التركية

إن حكومة دولة قطر، وتمثلها وزارة الثقافة و الرياضة،
وحكومة الجمهورية التركية، وتمثلها وزارة الثقافة والسياحة،
والمشار إليهما فيما بعد بـ "الطرفان"،
رغبةً منهما في توطيد العلاقات القائمة بين البلدين والتعاون المشترك في المجالات الثقافية
المتنوعة،
قد اتفقتا على ما يلي:

المادة (١)

- ١- يشجع الطرفان تنظيم الأسابيع الثقافية بين البلدين، وذلك بإقامة معارض الكتاب
والأسطوانات المضغوطة، والندوات الثقافية، والفكرية، والأدبية، ومعارض الفنون
التشكيلية، والفلكلور، وأيضاً أداء الأنشطة الفنية.
- ٢- يقدم كل طرف للأخر دعوة لحضور الأنشطة الثقافية والفنية والموسيقية التي تنظم ببلده،
والمساهمة في تداول المعرفة في هذا الشأن.
- ٣- يعمل الطرفان على تشجيع الزيارات المتبادلة للوفود ذات الخبرة في مجالات الثقافة والفكر
والفن بما يكفل تنمية العلاقات بين المؤسسات الثقافية لديهما، وكذلك مشاركة المعارف
والبحوث المشتركة فيما يتعلق بالفعاليات الثقافية والفنية.

- ٤- يشجع الطرفان دعوة علماء وخبراء وباحثين عن كل منهما في مجال الثقافة لحضور الندوات العلمية الدولية للثقافة الشعبية، والتي من المقرر انعقادها ببلديهما. بالإضافة إلى البحوث والموضوعات الدراسية في الثقافة الشعبية في المؤسسات العلمية.
- ٥- يقدم أي من الطرفين للأخر الدعوة لحضور المهرجانات المسرحية، التي يتم تنظيمها في كلا البلدين، ويتبادلان الدراسات في الأداء الدرامي والفني والفلكلوري وتنظيم العروض المسرحية.

المادة (٢)

يشجع الطرفان التعاون في مجال إنتاج الأفلام وتبادل الدعوات للأفراد والأكاديميين بالقطاع السينمائي بما يتأتى معه اكتساب كل منهما وجهات نظر الطرف الآخر ومشاركة المعرفة والخبرات، كما يعمل الطرفان على تنظيم أسابيع سينمائية في بلديهما.

المادة (٣)

- ١- يشجع الطرفان تبادل المعلومات والمنشورات المتعلقة بعلم الآثار و تاريخ الفن و علم المتاحف واستعادة وحماية التراث الثقافي و التحف الفنية، و كذلك الزيارات المتبادلة للخبراء في هذا المجال.
- ٢- بغرض منع وحظر الاستيراد أو التصدير والنقل غير القانوني وكذلك نقل الممتلكات الثقافية والتي تم الاستيلاء عليها من بلادهما بشكل غير شرعي. ولكي تتم استعادة هذه الممتلكات لموطنها الأصلي، يعمل الطرفان على تنمية التعاون بينهما بموجب القوانين السارية في كل من بلديهما.
- ٣- في حالة الاستيلاء غير الشرعي على الممتلكات، يقوم الطرفان بالتعاون بغرض تحديد أماكن وجود تلك الممتلكات لعمل التسهيلات اللازمة لإرجاعها إلى موطنها الأصلي.

المادة (٤)

- ١- بغرض تنمية البحث العلمي وأنشطة دعم التراث الثقافي يشجع الطرفان النشر وعلم المكتبات، ويعملان على تبادل أمناء المكاتب والخبراء و الموظفين بينهما لتعزيز التعاون في هذه المجالات.

- ٢- يتبادل الطرفان المنشورات والمواد والوثائق والكتب والصحف ذات الصلة بالثقافة والأدب والتاريخ لكلا البلدين.
- ٣- يتبادل الطرفان المنشورات والأبحاث والمشروعات والتقارير العلمية التي يلزم تعديلها ونشرها عقب تنظيم الاجتماعات والندوات والمؤتمرات، ودراسة المشروعات بين البلدين.
- ٤- يشجع الطرفان التعاون بينهما للمشاركة في الندوات و العروض والاحتفالات الدولية التي يتم تنظيمها في البلدين محل الاتفاق، في مجال الأدب والنشر وكذلك المؤسسات الأدبية و دور النشر.
- ٥- يشجع الطرفان المشاركة المتبادلة في المعارض الدولية للكتب التي تنظم في كلا البلدين.
- ٦- يشجع الطرفان تنفيذ مشروعات مشتركة بين المؤسسات الثقافية في بلدهما فيما يتعلق بتبادل الكتب والميكروفيلم و المخطوطات، ونسخ من الأعمال على الأقراص المدمجة وأقراص الفيديو الرقمية ، وكذلك الترويج لتوزيع المنشورات الثقافية والتراجم والمؤلفات الأصلية بما يتفق مع التشريعات المحلية السارية في كلا البلدين، كما يتبادل الطرفان المعلومات المتعلقة بحماية المخطوطات والكتابات النادرة، وكيفية المحافظة عليها.

المادة (٥)

يشجع الطرفان التعاون المشترك بينهما لتنفيذ مشروعات مشتركة وتنظيم المؤتمرات وتبادل الخبرات.

المادة (٦)

يشكل الطرفان لجنة مشتركة لمتابعة تنفيذ هذه المذكرة، واتخاذ القرارات بشأن برامج التعاون الثقافي بينهما والنشاطات الضرورية.

على أن تقوم هذه اللجنة بالاجتماع مرة واحدة سنوياً في كل بلد بالتناوب في الزمان والمكان الذي يتم تحديده من خلال القنوات الدبلوماسية .

المادة (٧)

يتحمل كل طرف نفقات سفر وفوده إلى الطرف المضيف ذهاباً وإياباً، ويتحمل الطرف المضيف نفقات الإقامة والمواصلات الداخلية والعلاج في الحالات الطارئة لوفود الطرف الآخر ، وذلك وفقاً للقواعد المعمول بها في كلا البلدين.

المادة (٨)

أي خلاف قد ينشأ بين الطرفين حول تفسير أو تنفيذ هذه المذكرة، تتم تسويته ودياً من خلال القنوات الدبلوماسية.

المادة (٩)

يجوز تعديل أحكام هذه المذكرة أو أي نص من نصوصها باتفاق الطرفين كتابةً، وتدخل هذه التعديلات حيز النفاذ وفقاً لذات الإجراءات المنصوص عليها في المادة (١٠) من هذه المذكرة.

المادة (١٠)

تدخل هذه المذكرة حيز النفاذ اعتباراً من تاريخ استلام أي من الطرفين آخر إشعار مكتوب من الطرف الآخر، عبر القنوات الدبلوماسية، يفيد بإنهاء الإجراءات القانونية الداخلية الضرورية لدخول هذه المذكرة حيز النفاذ، في كلا البلدين ، وتظل هذه المذكرة سارية المفعول لمدة (٥) خمس سنوات، وتجدد تلقائياً لمدة أو لمدد أخرى مماثلة، ما لم يخطر أحد الطرفين الطرف الآخر كتابةً برغبته في إنهائها ، وذلك بفترة (٦) ستة أشهر على الأقل قبل تاريخ إنهائها أو انتهائها عبر القنوات الدبلوماسية.

ولا يؤثر إنهاء أو انتهاء هذه المذكرة على البرامج والمشروعات القائمة وذلك لحين استكمالها، ما لم يتفق الطرفان على خلاف ذلك كتابةً.

و يترتب على دخول هذه المذكرة حيز النفاذ إلغاء اتفاق التعاون الثقافي بين حكومة دولة قطر وحكومة الجمهورية التركية الذي تم توقيعه في مدينة أنقره بتاريخ ١١

مارس ١٩٨٥ م.

وأشهاداً على ما تقدم، قام المفوضان أدناه، والمخولان من قبل حكومتهما، بالتوقيع على هذه المذكرة.

حررت هذه المذكرة ووقعت في مدينة طرابزون بتاريخ ١٤٣٨/٣/١٨ هجرية الموافق ٢٠١٦/١٢/١٨ ميلادية، من نسختين أصليتين بكل من اللغات العربية والتركية والإنجليزية، ولكل منها ذات الحجية، وفي حالة الاختلاف في التفسير يرجح النص المحرر باللغة الإنجليزية.

عن

حكومة الجمهورية التركية

عن

حكومة دولة قطر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

**KATAR DEVLETİ HÜKÜMETİ
İLE
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
KÜLTÜR ALANINDA İŞBİRLİĞİNE İLİŞKİN
MUTABAKAT ZAPTI**

Bundan böyle "Taraflar" olarak anılacak

Kültür ve Spor Bakanlığı tarafından temsil edilen Katar Devleti Hükümeti ile

Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından temsil edilen Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti,

İki ülke arasındaki mevcut ilişkileri ve kültürün çeşitli alanlarında karşılıklı işbirliğini güçlendirmeyi arzu ederek,

Aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır:

Madde 1

- 1- Taraflar, iki ülke arasında kültür haftaları düzenlenmesini teşvik eder. Bu bağlamda; CD ve kitap sergileri, kültürel, entelektüel ve edebi seminerler, plastik sanat sergileri, folklor ve sahne sanatları etkinlikleri düzenlenebilir.
- 2- Taraflar, ülkelerinde düzenlenen kültürel, sanatsal ve müzikal etkinliklere birbirlerini davet eder ve bu hususta bilgi paylaşımında bulunur.
- 3- Taraflar, kültür kurumları arasındaki ilişkileri geliştirmek için kültür, düşünce ve sanat alanında uzman heyetlerinin karşılıklı ziyaretlerinin yanı sıra kültürel ve sanatsal etkinlikler hakkında bilgi paylaşımını ve ortak araştırmaları teşvik eder.
- 4- Taraflar, ülkelerinde halk kültürü ile ilgili düzenlenecek uluslararası bilimsel toplantılara, diğer ülkenin kültür alanındaki bilim insanı, uzman ve araştırmacılarının davet edilmesini ve bunun yanı sıra bilim kuruluşlarında halk kültürü konusunda yapılan araştırmaları ve alan çalışmalarını teşvik eder.
- 5- Her bir Taraf, ülkelerinde düzenlenecek tiyatro festivallerine birbirlerini davet eder, tiyatro, sanat ve folklor gösterilerine ilişkin çalışmaların değişimini sağlar ve tiyatro gösterileri düzenler.

Madde 2

Taraflar, film yapımı alanında işbirliğini teşvik eder; birbirlerinin görüşlerini, bilgi ve deneyimlerini paylaşabilmeleri için sinema alanında çalışanları ve akademisyenleri davet eder. Taraflar, ayrıca ülkelerinde film haftaları düzenlenmesine imkân sağlar.

Madde 3

- 1- Taraflar, arkeoloji, sanat tarihi, müzecilik, kültürel mirasın ve sanat eserlerinin restorasyonu ve korunması hakkındaki bilgi ve yayınları paylaşmanın yanı sıra bu alanlarda karşılıklı uzman ziyaretlerini de teşvik eder.
- 2- Taraflar, ülkelerinin sınırlarından yasa dışı olarak çıkarılmış kültür varlıklarının yasa dışı ithalatının, ihracatının, taşınmasının ve mülkiyet transferinin önlenmesi ve yasaklanması ve bu varlıkların menşe ülkeye iadesi amacıyla her iki ülkede yürürlükte olan kanunlara uygun olarak işbirliğini geliştirir.
- 3- Taraflar, bu varlıklara yasadışı el konulması halinde bu varlıkların yerlerini belirlemek amacıyla işbirliğinde bulunur ve menşe ülkeye geri verilmesi için gerekli kolaylıkları uygular.

Madde 4

- 1- Taraflar, bilimsel araştırmanın ve kültürel mirasın tanıtım faaliyetlerinin geliştirilmesi amacıyla yayın ve kütüphaneciliği teşvik eder ve bu alanlarda işbirliğini geliştirmek amacıyla aralarında kütüphaneci, uzman ve personel değişiminde bulunur.
- 2- Taraflar, her iki ülkenin kültürüne, edebiyatına ve tarihine ilişkin yayınların, materyallerin, dokümanların, kitapların ve dergilerin değişimini yapar.
- 3- Taraflar, iki ülke arasında düzenlenen toplantıların, sempozyumların, kongrelerin ve proje çalışmalarının organizasyonu neticesinde hazırlanacak ve yayımlanacak yayınların, araştırmaların, proje ve bilimsel raporların değişimini sağlar.
- 4- Taraflar, edebiyat ve yayıncılık alanında her iki ülkede düzenlenecek olan uluslararası sempozyum, sergi ve festivallere katılım hususunda edebi kuruluşları ve yayıncıları dahil birbirleri arasında işbirliğini teşvik eder.
- 5- Taraflar, her iki ülkede düzenlenen uluslararası kitap fuarlarına karşılıklı katılımı teşvik eder.
- 6- Taraflar, kültür kuruluşları arasında kitap, mikrofilm, el yazması ve bazı eserlerin CD ve DVD kopyalarının değişimine ilişkin ortak projelerin yürütülmesini teşvik eder. Taraflar aynı zamanda, her iki ülkede yürürlükte olan ulusal mevzuatlarına uygun olarak, kültürel yayınların, biyografilerin ve özgün yapıtların tanıtımını ve dağıtımını teşvik eder. Taraflar, el yazması ve nadir eserlerin korunması ve muhafaza edilmesi usulleri konusunda bilgi alışverişinde bulunur.

Madde 5

Taraflar, ortak projeler yürütmek, kongreler düzenlemek ve uzman değişiminde bulunmak amacıyla işbirliğini teşvik eder.

Madde 6

Taraflar, bu Mutabakat Zaptı'nın uygulanmasını izlemek ve kültürel işbirliği programları ile gerekli etkinliklere karar vermek için ortak bir komite kurar.

Söz konusu ortak komite, toplantıları, her iki ülkede dönüşümlü olarak yılda bir kere düzenler ve toplantılara ilişkin zaman ve yer tahsisi diplomatik kanallar yoluyla yapılır.

Madde 7

Tarafların her biri, diğer Tarafa giden temsilcilerinin seyahat masraflarını karşılar. Ev sahibi Taraf, ziyaret eden Tarafın konaklama, yerel ulaşım ve acil durumlarda sağlık masraflarını iki ülkede kabul edilen yasal usuller ışığında karşılar.

Madde 8

Taraflar arasında bu Mutabakat Zaptı'nın yorumlanmasından veya uygulanmasından kaynaklanan her türlü anlaşmazlık, dostane şekilde diplomatik yollarla çözülür.

Madde 9

Bu Mutabakat Zaptı'nın hükümleri veya metinlerinden herhangi biri, Tarafların karşılıklı yazılı onayıyla değiştirilebilir. Değişiklikler, bu Mutabakat Zaptı'nın 10. maddesinde öngörülen aynı usullere uygun olarak yürürlüğe girer.

Madde 10

Bu Mutabakat Zaptı, Tarafların, yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usulleri tamamladıklarını birbirlerine yazılı olarak, diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girer.

Bu Mutabakat Zaptı, beş (5) yıllık bir süre için yürürlükte kalır ve Taraflardan biri geçerlilik veya fesih tarihi sona ermeden en az altı (6) ay önce Mutabakat Zaptı'nın feshini diplomatik yollarla yazılı olarak bildirmediği sürece takip eden beşer yıllık süreler halinde kendiliğinden yenilenir.

Bu Mutabakat Zaptı'nın geçerliliğinin sona ermesi veya feshedilmesi, Taraflarca yazılı olarak aksi üzerinde mutabakata varılmadıkça, sona erene kadar yürütülen program ve projeleri etkilemez.

Bu Mutabakat Zaptı'nın yürürlüğe girdiği tarihte, Katar Devleti Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasında 11 Mart 1985 tarihinde Ankara'da imzalanan Kültürel İşbirliği Anlaşması'nın yürürlüğü sona erer.

Bu Mutabakat Zaptı, kendi Hükümetleri tarafından usulünce yetkilendirilmiş olan aşağıda imzası bulunanlar tarafından imzalanmıştır.

Bu Mutabakat Zaptı Trabzon'da 18/03/1438 Hicri tarihine tekabül eden 18 Aralık 2016 tarihinde, Arapça, Türkçe ve İngilizce dillerinde iki asıl nüsha halinde ve tüm metinler eşit derecede geçerli olmak üzere imzalanmıştır. Yorumunda farklılık olması durumunda, İngilizce metin esas alınır.

**KATAR DEVLETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

**MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
ON COOPERATION IN THE FIELD OF CULTURE
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE STATE OF QATAR
AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY**

The Government of the State of Qatar, represented by the Ministry of Culture and Sports.

And the Government of the Republic of Turkey, represented by the Ministry of Culture and Tourism,

Hereinafter referred to as "the Parties".

Wishing to strengthen the existing relations between the two countries and the mutual cooperation in various fields of culture.

Have agreed on the following:

Article 1

1. The Parties shall encourage the organization of cultural weeks between the two countries. In this context, CD and book exhibitions, cultural, intellectual and literary seminars, exhibitions of plastic arts, folklore and performing arts activities can be carried out.
2. The Parties shall invite each other to the cultural, artistic and musical activities organized in their countries, and shall share knowledge in this respect.

3. In order to develop relations between their cultural institutions, the Parties shall encourage mutual visits of expert delegations in the fields of culture, thought and art, as well as knowledge-sharing and joint researches related to cultural and artistic events.
4. The Parties shall encourage invitation of each other's scientists, experts and researchers in the field of culture to attend international scientific meetings of folk culture to be held in their countries, as well as research and area studies on the topic of folk culture in scientific institutions.
5. Each of the Parties shall invite each the other to attend theatre festivals which will be organized in their countries, exchange studies related to dramatic, artistic and folklore performances, and organize of theatre performances.

Article 2

The Parties shall encourage cooperation in the field of film production, exchange invitations to persons and academics in the field of cinema with a view to have each party acquainted with the other party's viewpoints and share knowledge and expertise. The Parties shall also enable the organization of film weeks in their countries.

Article 3

1. The Parties shall encourage the exchange of information and publication related to archeology, history of art, museology, restoration and protection of cultural heritage and art objects, as well as mutual visits of experts in these subjects.
2. With the aim of prevention and prohibition of illegal import, export, transit, and ownership transfer of cultural properties that are illegally removed from their lands, and with the aim of the return of these properties to their original country, the Parties shall develop the cooperation between them in accordance with the laws in force in both countries.
3. In the case of illegal seizure of the properties, the Parties shall cooperate with the aim of determining the locations of these properties, and implement the necessary facilities in order to return such properties to their original country.

Article 4

1. In order to develop scientific research, and activities of promotion of cultural heritage, the Parties shall encourage publication, and librarianship; and they shall exchange librarians, experts, and staff personnel between them with the aim of developing cooperation in these fields.
2. The Parties shall exchange publications, materials, documents, books and journals related to culture, literature, and history of the two Countries.
3. The Parties shall exchange publications, research, projects and scientific reports to be prepared and published following the organization of meetings, symposia, congresses and project studies between the two countries.
4. The Parties shall encourage cooperation between them to participate in international symposium, exhibitions and celebrations that are organized in the two Countries in the field of literature and publishing as well as literary institutions and publishers.
5. The Parties shall encourage mutual participation in the international book fairs that are organized in both countries.
6. The Parties shall encourage the execution of joint projects between their cultural institutions related to the exchange of books, microfilms, manuscripts and some copies of works on CDs and DVDs. They shall also encourage the promotion and distribution of cultural publications, biographies and authentic compositions in accordance with their national legislations that are in force in both countries. They shall exchange information related to the protection, and the way of preservation of manuscripts and rare writings.

Article 5

The Parties shall encourage mutual cooperation to execute joint projects, organize congresses and exchange expertise.

Article 6

The Parties shall establish a joint committee in order to follow-up the implementation of this Memorandum of Understanding and to decide upon cultural cooperation programs and necessary activities.

This joint committee shall hold the meeting once a year alternately in each country and the time and venue that shall be decided through diplomatic channels.

Article 7

Each Party shall cover round trip travel expenses of its delegations to the other Party. The host Party shall bear the costs of accommodation, local transportation and medical treatment in cases of emergency for the visiting Party in the light of the adopted legal procedures in the two countries.

Article 8

Any dispute that may arise between the Parties regarding the interpretation or implementation of this Memorandum of Understanding shall be settled cordially through diplomatic channels.

Article 9

The provisions of this Memorandum of Understanding or any of its texts may be amended by mutual written approval of the Parties. Such amendments shall enter duly into force according to the same procedures stated in Article (10) of this MoU.

Article 10

This Memorandum of Understanding shall enter into force on the date of receipt of last written notification by the Parties, through diplomatic channels, indicating the completion of the respective internal legal procedures necessary to that effect. This Memorandum of Understanding shall remain in force for a period of five (5) years, and shall automatically be renewed for further similar period or periods, unless one of the Parties notifies the other party in writing of its intention to terminate this Memorandum of Understanding through diplomatic channels at least (6) six months before its termination or expiration date.

The expiry or termination of this MoU shall not affect the ongoing programmes and projects until they are finished unless the Parties agree in writing otherwise.

The cultural cooperation Agreement between the Government of the State of Qatar and the Government of the Republic of Turkey signed in Ankara on 11 March 1985 shall cease to have effect on the date of the entry into force of this Memorandum of Understanding.

In witness whereof, the undersigned being duly authorized by their respective Governments have signed this Memorandum of Understanding Done and signed in the city of Trabzon on 18/12/2016 AD Corresponding to 19/03/1438 Hijri, in two original copies each in Arabic, Turkish and English languages that are considered equally authentic. In case of any divergence in the interpretation, the English text shall prevail.

**FOR THE GOVERNMENT
OF THE STATE OF
QATAR**

**FOR THE GOVERNMENT
OF THE REPUBLIC OF
TURKEY**